

Ordføreren (Mourier-Petersen):

Der har desværre ikke været tilstrækkelig Velighed til at konferere med Udvalgets Medlemmer om de Ændringsforslag til § 10, som nu bleve motiverede af den sidste ærede Taler. Jeg kan imidlertid dog udtale saa meget, at Udvalgets Flertal tiltræder Ændringsforslagene; men jeg tør dog derfor ikke erklære, hvilket af de to, det principale eller det subsidiære, Udvalgets Flertal foretrækker. Jeg for mit Vedkommende foretrækker det subsidiære, idet det forekommer mig, at dette kortere og mere klart betegner, hvad det egentlig kommer an paa. Saaledes som Ændringsforslagene ere affattede, saavel det principale som det subsidiære, ere i det Væsentlige de Betænkkeligheder sjernede, som Udvalget nærede ved § 10 i Lovudkastet. Det er nemlig nu gjort til Betingelse for, at Magelæg kunne paabydes, at de paagjældende Arealer skulle være af samme boniteret Areal, og derved er det givet, at der ikke vil kunne finde nogen større Forskjel Sted mellem de paagjældende Stykker, som ellers maatte ubjænes med Penge. I praktisk Henseende er der meget, der taler for en saadan Bestemmelse, hvorefter Reguleringer, navnlig de større, betydelig lettes og Udgifterne formindskes. Ligeoverfor Lodseierne vil det ogsaa have sin Betydning, at slike Magelæg ville kunne finde Sted, idet i modsat Tilfælde mangen en Lodseier vanskelig vil kunne faae den Erstatning, der kunde tilkomme ham, uden en meget uforholdsmæssig Beføstning. Dette gjælder dels den Lodseier, som ved Reguleringen ophører at være Bredeier og derfor mister de dermed forbundne Herligheder og Rettigheder, samt dernæst ogsaa den Lodseier, som faaer et Stykke Jord frafaaren sin Eiendom, hvortil han nu mangler Afgang, som ikke vil kunne skaffes tilveie, uden at der enten bygges en Bro over til samme eller ogsaa der exproprieres Afgang dertil over en anden Mands Jord; men det vil let ses, at disse Foranstaltninger ofte ville kræve større Udgifter, end hele Historien maaste er værd. Saaledes som Bestemmelsen nu er, nemlig, at Magelæg kun kunne paabydes, hvor det er samme boniterede Areal, skønner jeg ikke, at de principielle Betænkkeligheder, vi tidligere nærede, længere ere tilfede. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale Ændringsforslagene, idet jeg foreløbig henstiller til det høie Thing, hvilket af dem det vil foretrække.

Sauerlev: Der foreligger to Ændringsforslag til § 10, som den ærede Ordfører for de 8 Medlemmer, der have stillet Ændringsforslagene, har motiveret. Disse Ændringsforslag maa jeg paa det Bestemteste modsætte mig. Dette er et af de Punkter, som ved Sagens 1ste Behandling blev temmelig udførlig drøftet her i Salen; men jeg hørte ikke den Gang Noget tale til For-

svar for den Bestemmelse, som i Regjeringens Lovforslag var indført om den Ret, som tillægges Landvæsenkommissionerne til at expropriere, og hele Udvalget blev ogsaa strax enigt om, at denne Bestemmelse burde forandres saaledes, at det, istedetfor at være en Ret til at expropriere, kun blev en Forpligtelse til at mægde Forlig. Det er nu snart et halvt Aar siden, at dette Lovforslag blev forelagt her i Thinget; i det Næste af denne Tid har Lovforslaget været i Udvalgets Børg og Hænder, og i hele denne lange Tid har man ikke fundet Anledning til at afvige fra den Bestemmelse, som man dengang kom til, lige saa lidt som der her ved 2den Behandling blev reist nogen Indsigelse imod den Forandring i denne Bestemmelse i § 10, som Udvalget havde foreslaaet. Først nu i de aller sidste Dage synes man, at det er et meget vigtigt Punkt — som det jo i Grunden ogsaa er —, og at den Forandring, som Udvalget havde foreslaaet, og som blev vedtagen her ved 2den Behandling, vil være saa skadelig, at man absolut maa have den forandret, og det forundrer mig ikke mindst, at den ærede Ordfører for Udvalget tør udtale paa et Flertals Vegne i Udvalget, at man er kommen til en forandret Opfattelse af dette Spørgsmaal. Jeg skal imidlertid tørste mig til, at den høitærede Indenrigsminister neppe vil være enig med de Herrer, thi, som man kan se af Motiverne til Regjeringsforlaget, har Indenrigsministeren allerede den Gang haft store Betænkkeligheder ved den paagjældende Bestemmelse i Lovforslaget og kun foreslaaet den for Thinget af det Hensyn, at den Kommission, som var nedsat angaaende dette Spørgsmaal, havde tiltraadet den; men den høitærede Ministers Betænkkeligheder turde ikke være sjernede, fordi man nu her saa pludselig er kommen til en saadan Forandring i Opfattelsen. Hvad selve Forslagets Realitet angaar, da kunne vi jo ikke være blinde for Betydningen deraf. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne udtalte sig om de store Vanskeligheder, som ville flyde af ikke at vedtage hans Ændringsforslag, thi, sagde han, der vilde ikke kunne reguleres med nogen Virkning, naar Landvæsenkommissionen ikke havde Ret til ved sin Kendelse at paabyde Magelæg. Jeg kan ikke se eller forstaa rettere, end at de overordentlig mange større og mindre Vandløb, som ere blevne ordnede, uden at en saadan Expropriationsret har været tildeelt Landvæsenkommissionen, ere blevne afviklede paa en meget fyldestgjørende og henstigsmæssig Maade, og jeg mener, at dette fremdeles vil

R e t t e l s e .

Sp. 948. R. 31: „at Staten“ læs: „naar Staten“.